

ØKOLOGI

inspiration til jordbruget

MARTS 2018 NR. 2

Miljø- og
Fødevareministeriet

gudsp

STØTTET AF

promilleafgiftsfonden
for landbrug

VEJEN ER BANET FOR DEN ØKOLOGISKE MALKEKO

Det kan give mening at etablere **økologiske avlslinjer for malkeracerne.**

ET SPECIFIKT AVLSMÅL og en specifik avlsplan, der er målrettet de økologiske produktionssystemer, vil formentlig være det optimale for de økologiske kvægbrugere.

Hidtil har det ikke været muligt at etablere særlige økologiske avlslinjer for vores malkeracer, da det har krævet en stor population at opnå en tilstrækkelig stor avlsfremgang. Anvendelse af genomisk selektion betyder imidlertid, at avlsfremgangen kan fastholdes i mindre populationer.

To vidt forskellige avlsstrategier

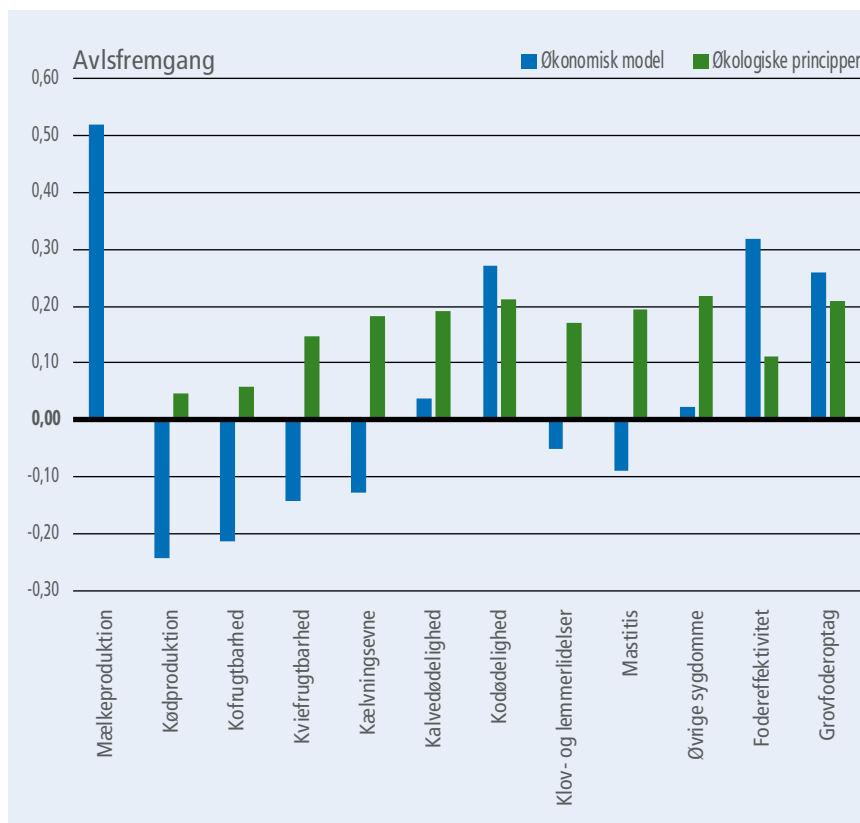
Men giver det mening at etablere særlige økologiske avlslinjer?

Det har SEGES og AU undersøgt bl.a. via omfattende simuleringer af økologiske avlsplaner med udgangspunkt i de økologiske principper. Simuleringerne omfatter i alt 12 egenskaber, og det giver svar på, hvor stor effekten er af at have specifikke økologiske linjer.

I figuren kan du se den simulerede avlsfremgang for hver af de 12 egenskaber, for henholdsvis en økonomisk avlsstrategi og en avlsstrategi baseret på økologiske principper.

Den økonomiske model (blå søjler) giver en stor fremgang i især mælkeydelse, men også i fodereffektivitet, grovfoderoptagelse og kodødelighed (lavere dødelighed). Derimod er der tilbagegang i avlsegenskaberne for frugtbarhed, kælvningsevne, kødproduktion, klov- og lemmelidelser og mastitis (dvs. flere sygdomstilfælde).

I avlsstrategien baseret på økologiske principper (grønne søjler) er sigtet, at fremtidens økologiske malkeko skal være mere robust med en lavere dødelighed og færre tilfælde af yversygdomme. Samtidig er der i den avlsstrategi stillet krav til et minimum for acceptabel genetisk fremgang for de enkelte egenskaber. Der må derfor ikke være avlstilbagegang for mælkeydelse. Som de grønne søjler i figuren viser, er det muligt at få en væsentlig større fremgang for de egenskaber, som i højere grad tilgodeser de økologiske principper, end det er tilfældet med de nuværende avlsstrategier.

De langsigtede konsekvenser i avlsfremgang ved to forskellige avlsstrategier, Slagboom, 2017

● Det kan være med til at reducere – og måske ligefrem udfase brugen af antibiotika

Store perspektiver

Resultaterne viser derfor, at det kan give mening at etablere økologiske avlslinjer for de tre malkeracer, så nu er det op til de økologiske mælkeproducenter at diskutere og beslutte, hvordan den økologiske malkeko skal formes.

Økologerne skal derfor blive enige om et fælles avlsmål, hvor de langsigtede konsekvenser er analyseret, og hvor fordele og ulemper er blevet drøftet på et oplyst grundlag. Det kræver en koordineret indsats og konsensus hele vejen rundt for at nå i mål.

Perspektiverne er til gengæld også store, da mere robuste og sunde køer vil styrke den økologiske produktionstroværdighed, og det kan være med til at reducere – og måske ligefrem udfase brugen af antibiotika. ●

AF ARNE MUNK,
SEGES ØKOLOGI INNOVATION